Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Coscoll

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Ctra. Plana Padrosa.
Emplaçament	A 500 m al nord de la parada d'autobús "Dàlies".
Coordenades:	
Latitud:	41.39118
Longitud:	2.06996
UTM Est (X):	422246
UTM Nord (Y):	4582601

Classificació

Número de fitxa	08221 - 39
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Contemporani Modernisme Popular
Segle	XIV-XX
Any	1905 (reforma)
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BPU-51 BCIL número de registre 10248-I per aprovació de la Comissió d'Urbanisme del 7 de maig de 1987.
Data aprovació:	dj., 07/05/1987 - 12:00
Número inventari Generalitat i altres inventaris	IPAC 19319; Inventari del Patrimoni Cultural del Parc Natural de la Serra de Collserola (nº SJT. 007).
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada

Titular: 002300100DF28C0001EB

Fitxes associades:

Rellotge de sol de can Coscoll oest
Rellotge de sol de can Coscoll sud
Barraca de vinya prop de can Coscoll 1
Barraca de vinya prop de can Coscoll 3
Barraca de vinya prop de can Coscoll 4
Barraca de vinya prop de can Coscoll 5
Barraca de vinya prop de can Coscoll 6
Mina oest de can Coscoll
Mina nord de can Coscoll
Barraca de vinya prop de can Coscoll 7
Camí de can Coscoll
Bassa de can Coscoll
Caseta de registre de mina de can Coscoll

Autoria de la fitxa David Torres Rodríguez - Kuanum

Data de registre de la fitxa: dc., 16/10/2024 - 17:28

Descripció

Actualment, del mas medieval de can Coscoll del segle XIV no es pot apreciar cap estructura. Va patir una gran reforma a inicis del segle XX que li va conferir l'aspecte actual, de cos central amb planta baixa i pis flanquejat per dues construccions de més alçada, a més d'una quadra adossada i una masoveria a la part posterior.

El cos central, estructurat en tres eixos, destaca per una porta a la banda dreta de la planta baixa i dues finestres enreixades amb escopidor de pedra. El primer pis està distribuït per un balcó a cada extrem i una finestra al centre. Tot l'edifici central queda coronat per una cornisa rematada per merlets de maó vist.

Als extrems del cos central, a manera de torre, hi ha els dos elements que flanquegen el conjunt de la façana principal. Cadascun d'ells presenten una finestra enreixada a la planta baixa i una finestra al pis, en aquest cas decorades amb motllures per sobre de la llinda. Les dues torres estan rematades a la banda superior per arcs escarsers acabats a cada extrem en volutes. La façana d'aquest cos central, incloses les dues torres, està decorada amb un senzill, però efectista esgrafiat que simula un parament de carreus. A més, a la façana oest i a la sud es poden admirar dos rellotges de sol.

La quadra, adossada a l'extrem esquerre, presenta estructura de façana d'un sol eix, amb una gran porta d'entrada a la planta baixa i dues finestres per sobre del portal. Tant la porta com les finestres estan emmarcades per brancals i llindes de maó vist. Cal destacar dos elements decoratius de la façana de les cavallerisses que li confereixen un aire estilístic modernista: la composició en trencadís amb la data "Any 1905", just per sobre de la porta; i el cap de cavall esculpit en pedra envoltat per una ferradura, per sobre de les finestres.

L'interior de l'edifici conserva alguns elements propis d'una explotació agrícola rural d'aquestes característiques, com el celler, una premsa i cubs, espais necessaris per a l'elaboració de vi. Ja fora de la casa, a la banda posterior, es troba un gran dipòsit circular per emmagatzemar aigua, del qual destaca el brocal amb forma de cap de peix. A davant de la façana principal hi trobem un pou amb una petita pila.

Observacions:

La masia de can Coscoll es troba dins de la serra de Collserola, espai que forma part de la Xarxa Natura 2000, una xarxa europea d'espais naturals protegits que té com a objectiu garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de les espècies de flora i fauna silvestres d'interès comunitari. El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya, amb l'Acord de Govern 112/2006, aprova la llista definitiva de LIC (Lloc d'Importància Comunitària) i de ZEPA (Zona Especial Protecció Aus) que configura la Xarxa Natura 2000 al nostre país.

El Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat), aprovat el 2020 amb aprovació definitiva per Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya en sessió del 6 d'abril de 2021, estableix les directrius per a la preservació dels valors naturals i paisatgístics del parc, així com per a la regulació dels usos i activitats que s'hi desenvolupen. Aquest pla és l'eina principal per a la gestió sostenible de l'espai natural.

Història

La família Coscoll o Coscoy apareix referenciada a Sant Just des de l'any 1310, però no és mencionada com propietària fins a l'any 1346, donant inicialment el nom de mas Coscoller a la masia, i també proporcionant el topònim a l'accident geogràfic del turó de la Coscollera.

Antoni Gelabert del Coscoll i Ribes figurava com a propietari de la masia l'any 1716, mas que pren el nom de can Coscoll a partir del 1732, abandonant definitivament el de mas Coscoller, tal com apareix al cadastre d'aquest any.

L'any 1939 un militar va fer fora els masovers de la finca i aquesta va quedar abandonada fins el 1946, any en que fou arrendada per Josep Lavernia i Guia, que conservà els cubs, el celler i la premsa que servien per a fer vi.

A inicis del segle XX el mas es reforma totalment, actuació que li va donar la presència que encara conserva actualment. Aquest moment està clarament visible en l'edifici de la quadra, datat l'any 1905 i d'estil modernista.

Al llarg de les dècades de 1980 i 1990, bona part dels terrenys de la masia es van dedicar al conreu de flors ornamentals.

Bibliografia

CARDONA, Daniel; DE FABREGUES-BOIXART, Oriol; FERRER, Xavier; GUASCH, David; MALARET, Antoni; MORAN, Josep; NUET, Josep; PANAREDA, Josep Maria; PÉREZ, Jordi; RENOM, Mercè (1987). *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*. Ajuntament de Sant Just Desvern, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

FONT GRASA, Pere; REVERTER SALA, Teresa (2010). *L'Abans de Sant Just Desvern: Recull gràfic 1870-1975*. Col·lecció Baix Llobregat. El Papiol: Editorial Efados / Ajuntament de Sant Just Desvern.

La Vall de Verç, núm.45, febrer de 1983, p. 6.

OBIOLS AUTONELL, Aina (2003). *Un patrimoni que es fa mirar*. *Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; SANAHUJA TORRES, Dolors; (1985). “Itinerari d'arquitectura de Sant Just Desvern. *Recorregut urbà i de masies de muntanya*”. *Quaderns d'Estudis Santjustencs II*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Fitxa 51. Ajuntament de Sant Just Desvern.

SBERT PÉREZ, Olga; MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2019). “El territori de Sant Just Desvern en el segle XVIII. L'anàlisi del Cadastre de 1716”. *Miscel·lània d’Estudis Santjustencs*, núm. 23.

TENAS ALIBÉS, Antonino (1947). *Notes històriques del poble i parròquia de Sant Just Desvern.* Barcelona.

VIDAL JANSÀ, Mercè (coord.); MESALLES, Jordi; PIZARRO, Lluís (2002). *Guia del patrimoni arquitectònic de Sant Just Desvern.* Fitxa 20. Arxiu Municipal de Sant Just Desvern. Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya
Can Coscoll. Parc Natural de Collserola
El territori de Sant Just Desvern en el segle XVIII. Centre d'Estudis Santjuste…
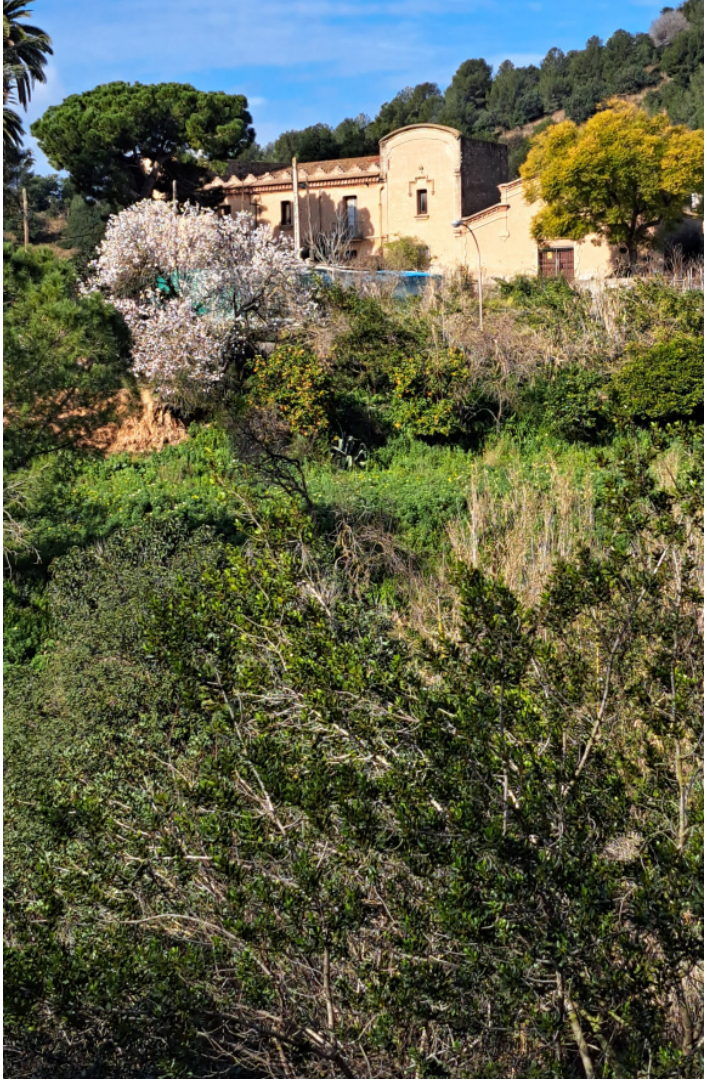
Any 1995